

CVEK

VÝROČNÁ SPRÁVA

2023

OBSAH

PUBLIKAČNÁ
ČINNOSŤ 16
V ROKU 2023

ČLENSTVO 19
V ODBORNÝCH
SPOLOČNOSTIACH,
PRACOVNÝCH
SKUPINÁCH,
SPRÁVNÝCH
A DOZORNÝCH
RADÁCH V ROKU
2023

POSLANIE 2
ORGANIZÁCIE

HLAVNÉ AKTIVITY 3
ORGANIZÁCIE

PERSONÁLNE 4
OBSADENIE
ORGANIZÁCIE
V ROKU 2023

FINANČNÁ 20
SITUÁCIA
ORGANIZÁCIE
V ROKU 2023

ŠTRUKTÚRA CVEKU 22
A KONTAKTY

PROJEKTY 11
ROKA 2023

POSLANIE ORGANIZÁCIE

Centrum pre výskum etnicity a kultúry (CVEK) je nezávislá mimovládna organizácia, ktorá sa snaží prispieť svojimi výskumnými, analytickými a vzdelávacími aktivitami k vytváraniu spravodlivejšej a súdržnejšej spoločnosti. Centrum vzniklo v roku 2005 a sídli v Bratislave. Naším cieľom je systematicky prispievať k vytváraniu prostredia, kde sa každý človek môže cítiť ako hodnotná a rešpektovaná bytosť. Naša práca vychádza z ľudskoprávných princípov, akými sú rešpektovanie dôstojnosti každého človeka a rozmanitosti spoločnosti.

Aktivity CVEK-u sú zamerané predovšetkým na etnické, jazykové a náboženské menšiny. Zameriavame sa na inklúziu marginalizovaných skupín, či už ide o Rómov a Rómky, ľudí s migračným pôvodom alebo iné menšiny. Tematicky sa zameriavame predovšetkým na oblasti vzdelávania, bývania, sociálnej situácie, interetnických vzťahov a politickej participácie.

HLAVNÉ AKTIVITY ORGANIZÁCIE

VÝSKUM

Máme bohaté výskumné skúsenosti, realizujeme najmä kvalitatívne výskumy. Zameriavame sa na životnú situáciu jednotlivcov a skupín ľudí, ktorí nemôžu plnohodnotne participovať na fungovaní spoločnosti. Zisťujeme, aký vplyv na ich životy majú rôzne politiky a opatrenia v praxi. Skúmame aj verejnú mienku a politický diskurz, no zaujímajú nás aj bariéry, ktoré bránia vzniku inkluzívnej spoločnosti. Prostredníctvom našich výskumov zároveň dávame hlas marginalizovaným skupinám obyvateľstva a tlmočíme ich potreby.

ADVOKÁCIA

Poznatky z výskumov využívame pri analýzach verejných politík a formulovaní odporúčaní pre tvorcov politík. Prostredníctvom vydávania odborných publikácií, mediálnych výstupov, pripomienkovaním zákonov či účasťou v rozličných pracovných skupinách sa snažíme presadzovať opatrenia, ktoré rešpektujú ľudské práva a naprávajú nerovnosti v spoločnosti.

VZDELÁVANIE

Vieme, že kritizovať nestačí. Preto sa v našich projektoch zameriavame aj na spoluprácu pri zavádzaní lepších politík do praxe. Spolupracujeme s obcami, mestami, ústrednými orgánmi štátnej správy, školami či ďalšími inštitúciami. Pripravujeme pre ne vzdelávacie aktivity, konzultácie aj odborné podklady.

PERSONÁLNE OBSADENIE

**ELENA GALLOVÁ
KRIGLEROVÁ**

štatutárna zástupkyňa,
senior výskumníčka

Vyštudovala sociológiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. V roku 2005 sa spolupodieľala na založení *Centra pre výskum etnicity a kultúry*. Od roku 2012 v ňom pôsobí ako riaditeľka. Prácu v občianskom sektore začala ako výskumníčka v *Inštitúte pre verejné otázky*. Kultúrna integrácia, participácia menšín a interetnické vzťahy sú témy, ktorými sa zaoberá najčastejšie.

V súčasnosti sa intenzívne venuje spolupráci so samosprávami na tvorbe lokálnych politík. V minulosti realizovala viacero výskumných projektov zameraných na situáciu Rómov, Rómiek a ľudí s migračným pôvodom na Slovensku. Je autorkou a spoluautorkou viacerých publikácií venovaných uvedeným témam.

ZAMERANIE:
**migrácia a integrácia ľudí
s migračným pôvodom
na lokálnej úrovni,
participácia menšín,
interetnické vzťahy,
sociálna súdržnosť
a dôvera v spoločnosti**

KRIGLEROVA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**JANA
KADLEČÍKOVÁ**

štatutárna zástupkyňa,
senior výskumníčka

Vyštudovala sociológiu na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského.

Vo svojej magisterskej práci sa venovala problematike rozvoja sociálnych služieb na miestnej úrovni. V rokoch 2001 až 2005 pôsobila v *Inštitúte pre verejné otázky*, kde ako výskumníčka a analytička participovala na viacerých výskumoch o postavení Rómov a Rómok na Slovensku. V roku 2005 sa spolupodieľala na založení *Centra pre výskum etnicity a kultúry*, kde odvtedy aj pôsobí.

Vo svojej práci sa zameriava na rozličné aspekty postavenia etnických a náboženských menšín na Slovensku. Venuje sa analýze verejných politík vo vzťahu k začleňovaniu menšín a skúmaniu postojov verejnosti k menšinám. Je spoluautorkou viacerých publikácií o už spomínaných témach.

ZAMERANIE:
**výskum a analýza
základných práv,
sociálna inklúzia
a participácia etnických
menšín a ľudí s migračným
pôvodom,
analýza verejných politík**

KADLECICOVA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**ALENA HOLKA
CHUDŽÍKOVÁ**
senior výskumníčka

Vyštudovala psychológiu na Trnavskej univerzite a aplikovanú sociálnu psychológiu na University of Sussex v Brighton. Aj vlastná migrantská skúsenosť ju priviedla k tomu, aby sa profesne začala venovať interetnickým vzťahom a kultúrnej rozmanitosti. V *Centre pre výskum etnicity a kultúry* pôsobí od roku 2009 ako výskumníčka. Zameriava sa na témy migrácie, sociálnej a kultúrnej integrácie, venuje sa aj politickému diskurzu o menšinách, stereotypom a predsudkom.

Od roku 2014 sa intenzívnejšie venuje téme integrácie ľudí s migračným pôvodom na lokálnej úrovni a spolupráci so samosprávami v tejto oblasti. Pôsobí tiež ako lektorka interkultúrnych tréningov pre rôzne profesné skupiny, najmä však zástupcov a zástupkyne verejnej správy.

ZAMERANIE:
migrácia,
interetnické vzťahy,
politické diskurzy,
sociálna psychológia
predsudkov

CHUDZIKOVA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**MICHAELA
PÍŠOVÁ**

junior výskumníčka

Vyštudovala aplikovanú sociálnu prácu na Fakulte sociálnych vied a zdravotníctva Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Do roku 2017 pôsobila hlavne v oblasti sociálnych služieb a sociálnej integrácie, kde sa venovala predovšetkým priamej práci s klientmi a klientkami, ale aj metodickej, projektovej, riadiacej a vzdelávacej činnosti.

S Centrom pre výskum etnicity a kultúry začala spolupracovať v roku 2018 a momentálne v ňom pôsobí ako junior výskumníčka. Venuje sa predovšetkým témam sociálna inklúzia a vzdelávanie.

**ZAMERANIE:
sociálna inklúzia,
vzdelávanie,
kvalitatívny výskum**

PISOVA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**MÁRIA
MOKRÁ**

junior výskumníčka

Vyštudovala sociológiu na Masarykovej univerzite v Brne. V minulosti absolvovala Erasmus program v Portugalsku na Universidade de Coimbra a letný kurz na Democracy & Diversity Graduate Summer Institute. Popri štúdiu stážovala v *Človeku v ohrození*, v *Kancelárii verejnej ochrankyne práv* a v *Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva*.

Zameriava sa na kvalitatívny výskum a témy migrácie, sociálnej inklúzie, sociálnej a rodovej rovnosti.

V *Centre pre výskum etnicity a kultúry* pôsobí od roku 2022 ako junior výskumníčka.

ZAMERANIE:
migrácia,
sociálna inklúzia,
sociálna a rodová rovnosť

MOKRA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**NAMINA
AKOUSSAHOVÁ**

finančná a projektová
manažérka

Vyštudovala financovanie a bankovníctvo na Národohospodárskej fakulte Ekonomickej Univerzity v Bratislave. Vyše 20 rokov pôsobila v bankovom sektore, v oblasti obchodného a štruktúrovaného financovania podnikateľských subjektov v tuzemskom i zahraničnom obchode. Spolupracovala na tvorbe úverovej zmluvnej dokumentácie a úverových produktov, na tvorbe metodiky a bankových procesov čerpania zdrojov

z programov EXIMBANKA, EIF, EBRD a CEB úverových produktov.

V súčasnosti sa venuje ekonomickému poradenstvu a okrem združenia CVEK pôsobí ako finančná manažérka aj v *Nadácii Pontis*, kde sa venuje finančnému controllingu prijatých zdrojov, manažmentu projektov a tvorbe finančných reportov.

**ZAMERANIE:
projektový a finančný
manažment**

AKOUSSAHOVA@CVEK.SK

PERSONÁLNE OBSADENIE

**DIANA
BURGEROVÁ**

PR a komunikácia

Vyštudovala žurnalistiku na Univerzite Komenského v Bratislave. Vďaka *The Finnish Foundation for Media and Development* strávila v roku 2016 v Nepále mesiac mapovaním príbehov ľudí, ktorí prežili ničivé zemetrasenie s magnitúdou 7,3. Neskôr pôsobila ako dobrovoľníčka *Človeka v ohrození* na pobreží Kene v organizácii *KWETU Training Centre for Sustainable Development*.

Vždy, keď sa dá – dobrovoľníči. Skúsenosti má napríklad so sčítaním ľudí bez domova, s doučovaním slovenčiny či s nočnými službami v Centre prvého kontaktu pre ľudí utekajúcich pred vojnou v Ukrajine. Zaujímajú ju dlhé texty, príbehy a reportáže. S CVEK-om spolupracuje od leta 2023.

ZAMERANIE:
**odtiene ľudskoprávných tém
na sociálnych sieťach
a v long-form stories**

BURGEROVA@CVEK.SK

PROJEKTY ROKA 2023

SPOLUPRÁCA S AGENTÚROU EÚ PRE ZÁKLADNÉ PRÁVA (FRA)

CVEK dlhodobo spolupracuje s Agentúrou EÚ pre základné práva (FRA), ktorá zriadila sieť výskumných organizácií z členských a kandidujúcich krajín pod názvom FRANET.

CVEK zastupuje v sieti týchto výskumných organizácií Slovensko.

V rámci spolupráce spracúvame analýzy a štúdie o rozličných témach súvisiacich s ochranou základných ľudských práv. V roku 2023 sme pre FRA spracovali viaceré správy, ktoré sa týkali napríklad situácie ľudí i detí, ktoré utiekli v dôsledku vojny z Ukrajiny na Slovensko.

TVORBA STRATÉGIÍ INTEGRÁCIE DETÍ A RODÍN Z UKRAJINY A ĎALŠÍCH ZRANITEĽNÝCH SKUPÍN NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

obdobie realizácie: máj 2023 – apríl 2024

V roku 2022, po vypuknutí vojny na Ukrajine, získalo na Slovensku dočasnú ochranu viac ako 100 000 ľudí. Aby Slovensko mohlo na túto situáciu účinne reagovať a v strednodobom a dlhodobom horizonte zabezpečiť pre deti a ich rodiny z Ukrajiny primerané podmienky, je dôležité, aby mali kľúčoví aktéri na lokálnej úrovni k dispozícii spoľahlivé nielen politické nástroje.

Kľúčovú úlohu pri integrácii a podpore ľudí z Ukrajiny, ale aj iných ľudí s migračným pôvodom a tých zo zraniteľných skupín obyvateľstva, zohrávajú samosprávy.

V spolupráci so štyrmi samosprávami preto vytvárame komplexné strednodobé až dlhodobé a udržateľné stratégie začleňovania spomínaných skupín obyvateľstva na lokálnej úrovni.

Projekt sa skladá z dvoch fáz. Prvá, výskumná fáza, bola zameraná na mapovanie situácie a analýzu potrieb v každom zapojenom meste. Druhá je fáza participatívnej tvorby stratégií integrácie, opäť v každom meste.

PREVENCIA RADIKALIZÁCIE MLADÝCH ĽUDÍ NA LOKÁLNEJ ÚROVNI – VZDELÁVANIE A ROZVOJ KAPACÍT AKTÉROV

obdobie realizácie: apríl – december 2023

Týmto projektom sme nadviazali na náš prechádzajúci úspešný participatívny projekt s názvom *Mechanizmus prevencie radikalizácie a extrémizmu – polícia a mladí spoločne*, v rámci ktorého sme spolu so skupinou mladých ľudí, odborníkov a odborníčok vytvorili mechanizmus prevencie radikalizácie mladých ľudí na lokálnej úrovni.

Tentokrát sme sa bližšie zamerali na zvyšovanie informovanosti odbornej verejnosti a vzdelávanie profesijných skupín v oblasti prevencie radikalizácie mládeže. Hlavným cieľom projektu bolo šíriť povedomie o našom mechanizme medzi rôznymi aktérmi na lokálnej úrovni, ktorých téma prevencie radikalizácie zaujíma, ale nevedia, ako postupovať.

V rámci piatich workshopov v piatich rôznych mestách Slovenska sme im poskytli inšpiráciu aj konkrétne návody a metódy na to, ako pristupovať k prevencii radikalizácie, koho do nej zapojiť a akým spôsobom.

A PART FOR ALL – PODPORA PARTICIPÁCIE MLADÝCH ĽUDÍ Z ROZMANITÝCH SKUPÍN

*obdobie realizácie:
máj 2022 – apríl 2024*

Projekt má za cieľ prepojiť mladých ľudí z rozmanitých prostredí v Bratislavskom kraji.

Zameriavame sa špecificky na posilnenie zapájania mladých ľudí zo zraniteľných skupín, ako sú mladí s migračným pôvodom, Rómovia a Rómky, mladí ľudia so zdravotným znevýhodnením, z kvír komunity či mladí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Tieto skupiny totiž čelia pri svojej participácii viacerým bariéram, napríklad nedostatku zručností, informácií či sebavedomia.

V rámci projektu priamo a intenzívne pracujeme s približne 15 mladými ľuďmi z rôznych skupín v rámci tzv. akčnej skupiny. Tú sme vytvorili spoločne s nimi na základe výskumu ich situácie a potrieb, ktorý sme zrealizovali v úvodnej fáze projektu.

Cieľom projektu je posilnenie ich kompetencií a zručností pre lepšie zapájanie sa do diania na lokálnej úrovni. Spoločne s nimi navrhujeme aj stratégiu mládeže pre miestnu samosprávu. Cenné rady a konzultácie nám počas projektu poskytuje náš projektový partner z Nemecka – YES Forum.

U.S. EMBASSY

Slovakia

ROAD MAP TO REFUGEE INTEGRATION – TOOLKIT AND CONSULTANCY FOR LOCAL GOVERNMENTS

obdobie realizácie:

august 2022 – august 2023

Hlavným cieľom projektu bolo vytvoriť cestovnú mapu integrácie odídcov z Ukrajiny ako podporný konzultačný mechanizmus pre samosprávy. V tejto cestovnej mape sme opísali všetky kroky, ktoré je potrebné urobiť pre efektívnu integráciu utečencov.

Mapa zahŕňa opatrenia v rôznych oblastiach integrácie, napríklad zber údajov, systém prvej reakcie po príchode utečencov, poskytovanie informácií, poskytovanie služieb a podobne. Naším cieľom bolo sprístupniť túto cestovnú mapu (v podobe webstránky) a konzultačný mechanizmus všetkým samosprávam, ktoré na Slovensku prijímajú utečencov.

Cieľovou skupinou boli samosprávy, ich volení zástupcovia, ako aj ich organizačné zložky, napríklad z kultúry či školstva, a ďalší aktéri na lokálnej úrovni, napríklad mimovládne organizácie.

Cestovnú mapu sme nazvali *Sprievodca integráciou ľudí na úteku a cudzincov v mestách*. Je dostupná na webovej stránke www.integration.sk.

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ (1)

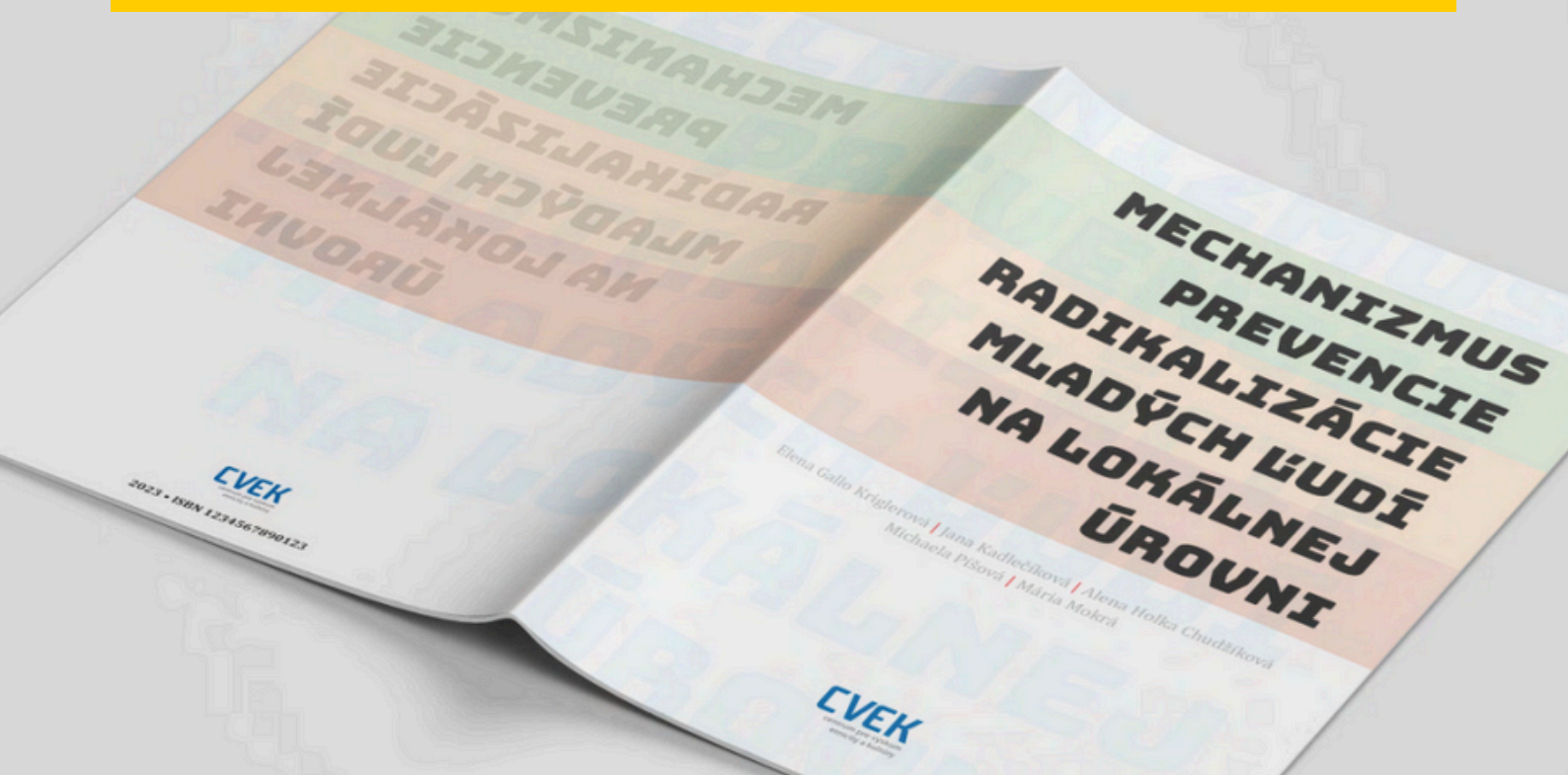
MECHANIZMUS PREVENČIE RADIKALIZÁCIE MLADÝCH ĽUDÍ NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

Dôvodom, prečo sme sa rozhodli tento dokument vytvoriť, je naša snaha napomôcť aktérom na lokálnej úrovni vyrovnáť sa s čoraz väčším sociálnym napätím, ktoré zasahuje predovšetkým mladých ľudí. **Myslíme si, že najlepší spôsob, ako sa vysporiadať s radikalizáciou, je realizovať čo možno najefektívnejšie preventívne a podporné aktivity pre mladých, ktoré budú reagovať na ich potreby a zabrániť tomu, aby sa utiekali k nenávisným prejavom, k extrémizmu.** Zároveň, v prípade, že sa začnú objavovať prvé signály radikalizácie, je potrebné mať vytvorené efektívne mechanizmy, ako na túto situáciu reagovať.

Mechanizmus má slúžiť všetkým aktérom na lokálnej úrovni, teda samosprávam, školám, polícii, mimovládny organizáciám, mládežníckym klubom, poradenským zariadeniam a ďalším, ktorí vidia naliehavosť problému radikalizácie mladých ľudí, vnímajú potrebu riešiť ho, avšak zatiaľ nenašli spôsob, ako pri ňom postupovať.

Táto publikácia vznikla v rámci nášho projektu s názvom *Mechanizmus prevencie radikalizácie a extrémizmu – polícia a mladí spoločne*, na ktorý sme získali podporu z programu ACF – Slovakia z Finančného mechanizmu EHP 2014-2021. Správcom tohto programu je Nadácia Ekopolis v partnerstve s Nadáciou otvorenej spoločnosti a Karpatskou nadáciou.

MECHANIZMUS PREVENČIE RADIKALIZÁCIE MLADÝCH ĽUDÍ NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ (2)

SPRIEVODCA INTEGRÁCIOU ĽUDÍ NA ÚTEKU A CUDZINCOV V MESTÁCH

Táto príručka je určená najmä samosprávam a ďalším aktérom, ktorí sa na lokálnej úrovni venujú téme začleňovania cudzincov a cudziniiek, ľudí na úteku či odídencov. Otázka migrácie bude v budúcnosti čoraz aktuálnejšia. **Témy, ktoré sprievodca zachytáva, môžu samosprávam výrazne pomôcť túto situáciu zvládnuť nielen v súčasnosti, ale aj v budúcnosti.**

Nastavovaním kvalitných politík, opatrení a podporných služieb pre utečencov či odídencov, môžeme docieľiť kvalitnú integráciu, predchádzať sociálnemu napätiu a využiť nielen výzvy, ale aj príležitosti, ktoré migrácia prináša, na celkový rozvoj lokálnych spoločenskostí. Publikácia vyšla s podporou Veľvyslanectva USA na Slovensku.

ČLENSTVO V ODBORNÝCH SPOLOČNOSTIACH, PRACOVNÝCH SKUPINÁCH, SPRÁVNÝCH A DOZORNÝCH RADÁCH

- 1/ Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (VRAX) Rady vlády pre ľudské práva národnostné menšiny a rodovú rovnosť
- 2/ Výbor pre deti a mládež Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť
- 3/ Platforma pre demokraciu

FINANČNÁ SITUÁCIA ORGANIZÁCIE V ROKU 2023 (1)

* NÁKLADY (V EUR)

spotreba materiálu	1 202 EUR
spotreba energie	991 EUR
ostatné služby	254 185 EUR
mzdové náklady	3 090 EUR
zákonné sociálne a zdravotné poistenie	940 EUR
osobitné náklady	13 318 EUR
ostatné náklady	211 EUR

273 937 EUR

FINANČNÁ SITUÁCIA ORGANIZÁCIE V ROKU 2023 (2)

* VÝNOSY (V EUR)

prijaté príspevky
od právnických
osôb

273 786 EUR

iné

300 EUR

274 086 EUR

CVEK
centrum pre výskum
etnicity a kultúry

ŠTRUKTÚRA

Organizačná štruktúra Centra pre výskum etnicity a kultúry je platná od riadnej členskej schôdze, ktorá sa konala 26.11.2020:

predsedníčka: Elena Gallová Kriglerová

podpredsedníčka: Jana Kadlečíková

členky a člen:

- Elena Gallová Kriglerová
- Jana Kadlečíková
- Alena Holka Chudžíková
- Ondrej Gallo
- Zuzana Bargerová
- Ivana Rapoš Božič
- Zuzana Havírová
- Michaela Píšová

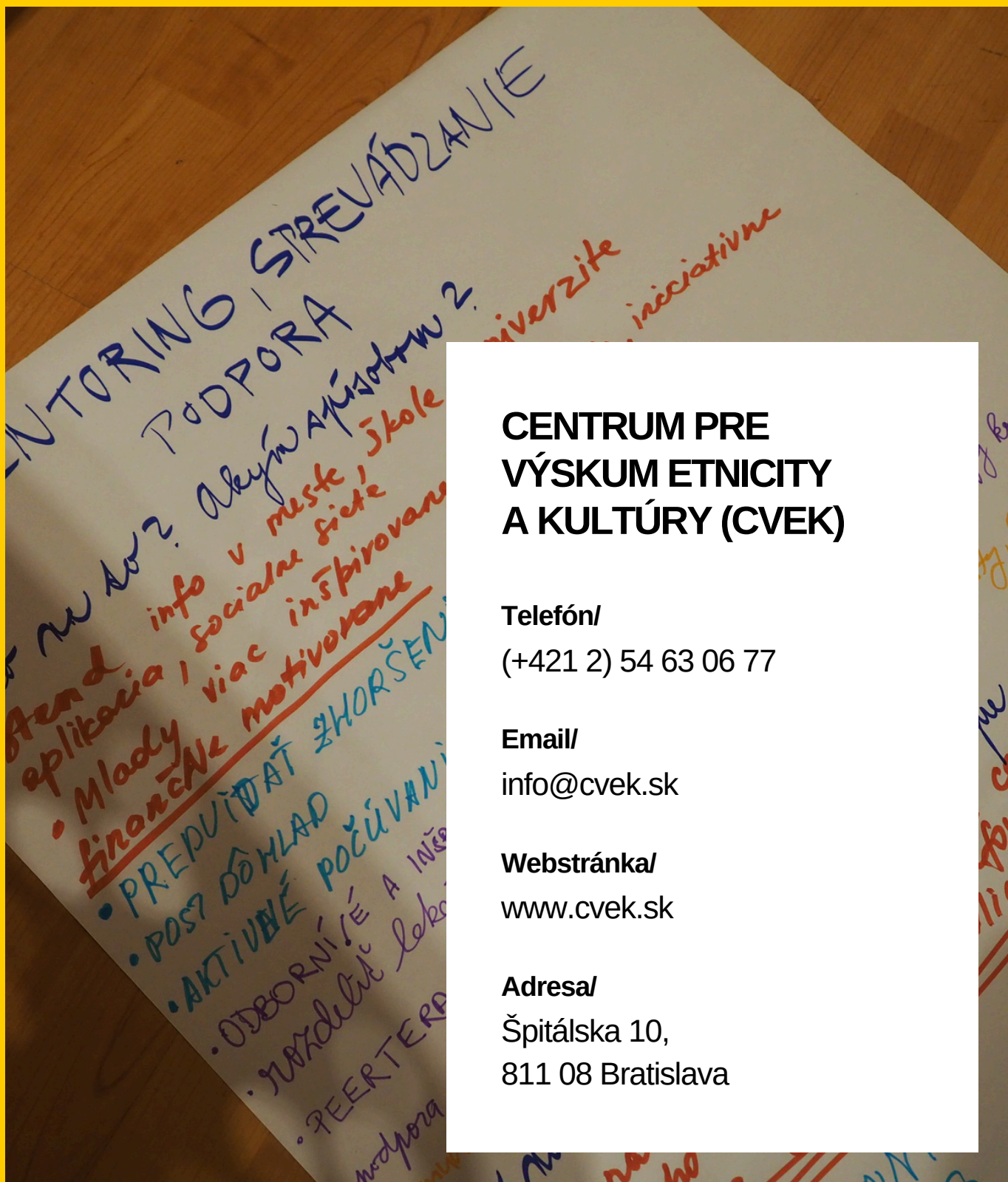
Správnu radu tvoria:

- Alena Holka Chudžíková
- Jana Kadlečíková
- Zuzana Havírová

Revíznú komisiu tvoria:

- Ondrej Gallo
- Michaela Píšová
- Ivana Rapoš Božič

KONTAKTNÉ ÚDAJE

CENTRUM PRE VÝSKUM ETNICITY A KULTÚRY (CVEK)

Telefón/

(+421 2) 54 63 06 77

Email/

info@cvek.sk

Webstránka/

www.cvek.sk

Adresa/

Špitálska 10,
811 08 Bratislava